सर्गः १२ कलत्रवानहं भद्रे कनीयांसं भजस्व मे। इति रामो वृषस्यन्तीं वृषस्कन्धः शशासतां ॥ ३४ ॥ ज्येष्ठाभिगमनात्पूर्वं तेनाप्यनभिनन्दिता। साऽभूद्रामाश्रया भूयो नदीवोभयकूलभाक् ॥ ३५ ॥ संरम्भं मैथिलीहासः क्षणसौम्यां निनाय तां। निर्वातस्तिमितां वेलां चन्द्रोदय इवोदधेः ॥ ३६ ॥

कलत्रेति। हे भद्रे अहं कलत्रवान् दारयुतस्त्वं मम कनीयांसं कनिष्ठं भ्रातरं भजस्व इति रामो वृषस्यन्तीं कामुकीं तां शूर्पणखां शशासाज्ञप्तवान्किं रामः वृषस्य वृषभस्यस्कन्धइव वाचः स्कन्धोयस्यसः ॥३४॥ ज्येष्ठेति। पूर्वंज्येष्ठस्य भ्रातुरामस्याभिमुखगमनात्तेन लक्ष्मणेनाप्यनभिनन्दिता अनङ्गीकृता सा भूयः पुनाराममाश्रिताऽभूत् केव उभेकूले तटे भजति सा नदीव ॥३५॥ संरम्भमिति। मैथिल्याः सीतायाहासोहसनं क्षणं सौम्यां सौम्याकारां तां राक्षसीं संरम्भं क्रोधं निनायनीतवान् कः कामिव चन्द्रस्योदयो निवातेन वाताभावेन स्तिमितां निश्चलामुदधेः समुद्रस्य वेलां पूरमिव ॥ ३६ ॥